

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЕТИКА В ПУБЛИЧНИТЕ ИНСТИТУЦИИ”

ЗА СПЕЦ: „Публична администрация“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3 ; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)

2.
(гл. ас. д-р Силвия Димитрова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Десислава Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Етични стандарти в европейските публични институции“ е предназначена за студенти, специалност „Публична администрация“ на Икономически университет – Варна. Нейната цел е да се получат знания, свързани с етичните стандарти в европейските публични институции и тяхното прилагане на практика. Основното ѝ предназначение е да представи мястото на етиката в съвременното управление на публични организации и да характеризира основните подходи за разрешаване на етични дилеми и конфликти в тях. Акцент са етичните принципи, които стоят в основата на етичните стандарти и тяхното приложение в области като корупция, конфликти на интереси. Паралелно са представени и професионалните етични кодекси, спомагащи за етичното поведение на публичните институции, както и мястото на обучението на служителите по етика.

Получените нови знания съдържат природата и видовете на етичните принципи и стандарти в ЕС, прилагани в публичните институции. Приложението е в областта на критичен анализ на административната етика в контекста на поддържане на етичните ценности и моралната оценка в етичното им поведение при възникващите морални дилеми в публичния сектор.

Въз основа на получените нови знания се формират умения в разрешаването на конфликти и справяне с корупцията в публичната администрация, както и при „огласяването на информация“. Придобитите умения отразяват капацитет, засягащ вземането на решения от страна на държавните администратори, работещи в публичните институции от името на обществото.

Дисциплината формира гражданска и личностна компетентност, както и компетентност за културна осведоменост и изява съгласно приетите от Съвета на Европейския съюз.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. ЕТИКА И МОРАЛ - ОСНОВНИ СХВАЩАНИЯ		3	1	
1.1	Основни понятия и подходи	1	½	
1.2	Етични проблеми в публичната администрация	1	½	
1.3	Същност и цели на етиката	1		
Тема 2. РАЗВИТИЕ НА ЕТИЧНИТЕ ПРОБЛЕМИ В ПУБЛИЧНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ		2	1	
2.1	Предпоставки за възникване	1	½	
2.2	Съвременно значение на етичните стандарти в публичните организации	1	½	
Тема 3. ЕТИКА И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ		2	4	
3.1	Етика и теория за заинтересованите страни	1		
3.2	Етично поведение към различни заинтересовани страни (потребители, служители, доставчици, други правителствени и неправителствени организации и др.)	1	4	
Тема 4. ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ В ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ		3	2	
4.1	Етични стандарти – същност и видове	1		

4.2	Приложение на етичните стандарти в администрацията	1	1	
4.3	Ценностите като основа за стандарти	1	1	
Тема 5. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ		8	6	
5.1	Етични принципи – необходимост и видове	6	2	
5.2	Приложение на етичните принципи в административната практика на публичните институции	2	4	
Тема 6. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ЕТИЧНИ КОДЕКСИ		2	4	
6.1	Същност и изисквания към етичните кодекси	1		
6.2	Професионална етика и административна етика	1	2	
6.3	Професионални етични стандарти в европейските публични институции		2	
Тема 7. ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ В ПУБЛИЧНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ		5	6	
7.1	Фактори за етично поведение в публичните организации	2	2	
7.2	Управление на етичното поведение – етични кодекси, огласяване на информация, обучение на служители	3	3	
7.3	Обучение на служители в публични институции		1	
Тема 8. КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ И РОЛЯ НА ЛИЧНОСТТА		2	2	
8.1	Личността и моралните дилеми	1	1	
8.2	Конфликти на интереси в публичната администрация	1	1	
Тема 9. КОРУПЦИЯ		2	3	
9.1	Корупция- дефиниция и подходи	1	2	
9.2	Контролът и отчетността като предпоставка за корупция	1	1	
Тема 10. ЗАКОНОДАТЕЛЕН АКТ НА ЕС ЗА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ		1	1	
10.1	Съдържание на Акта	1/2	1/2	
10.2	Приложение в практиката – насоки за развитие на етичните стандарти	1/2	1/2	
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Казуси	6	35
1.2.	Курсова работа	1	70
1.3.	Дискусии	2	20
Общо за семестриалното оценяване:		9	125
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	55
Общо за сесийното оценяване:		1	55
Общо за всички форми на контрол:		10	180

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Къндева, Е. Публична администрация. Сиела, 2012.
2. Menzel, D. Ethics management for public administrators: Building organizations of integrity. Routledge, 2014.
3. Menzel, D. Ethics moments in government: cases and controversies. Taylor&Francis Group, 2010.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Колев, Иван. Етика и право. София: Сиби, 2011.
2. Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Кодекс по публична етика. 2019, <https://www.mrrb.bg>.
3. Сотирова, Даниела. Езикът на мениджъра и ролята му в организационната етика // Човешки ресурси, 2011, 7, с. 7 - 10.
4. Сотирова, Д. Етика в публичните услуги. София: Технически университет, 2011.
5. Geuras, D., Garofolo, Ch. Practical Ethics in Public Administration. Third Edition, management concepts, 2010.
6. Ireni-Saban, L., Berdugo, G. Ethics Management in the Public Service: A Sensory-based Strategy. Routledge Critical Studies in Public Management, 2016.
7. Martinez, J. Public administration ethics for the 21st century. Praeger, 2010.
8. Menzel, D.C., White, Jay D. The State of Public Administration: Issues, Challenges and Opportunities. Routledge, 2015.
9. Miller, S. Corruption and Anti-Corruption in Policing—Philosophical and Ethical Issues. Springer, 2016.
10. Raymond W. Cox III (ed). Ethics and Integrity in Public Administration: Concepts and Cases. London, 2009.
11. Sharp, B., Aguirre, Gr. Managing in the Public Sector: A Casebook in Ethics and Leadership. Routledge, 2016.
12. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/DOC/?uri=CELEX:52021PC0206>